

**СЕ ЗДОБИЛЕ СО ЗВАЊЕТО СПЕЦИЈАЛИСТ
2003 ГОДИНА**

ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА

Д-р Александар КУЛИШЕВСКИ, Скопје, 16. 05. 2003
Д-р Шеваље АЛИМИ, Куманово, 09. 07. 2003

ОРТОДОНЦИЈА

Д-р Ташко СЕКУЛОСКИ, Прилеп, 24. 02. 2003
Д-р Рашела ПЕТКОВСКА, Гевгелија, 25. 02. 2003
Д-р Милица ТРПЕСКА, Тетово, 26. 02. 2003
Д-р Кание АЈЕТИ, Тетово, 03. 03. 2003
Д-р Безат БАЛАШИ, Кичево, 06. 03. 2003
Д-р Марина АБРАШЕВА, Струмица, 14. 03. 2003
Д-р Татијана КОСЕВА, Скопје, 03. 04. 2003
Д-р Зафер СУЛЕЈМАНОВСКИ, Куманово, 08. 04. 2003
Д-р Муамет СЕЛИМИ, Скопје, 24. 04. 2003
Д-р Баки АЛИУ, Гостивар, 23. 05. 2003
Д-р Ирена ГУДЕСКА, Скопје, 15. 05. 2003
Д-р Катерина МЛАДЕНОВСКА, Куманово, 19. 06. 2003

СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА

Д-р Верица ДИМОВСКА НИКОЛОВСКА, Скопје, 21. 02. 2003
Д-р Наталија НИКОЛОВСКА, Скопје, 24. 02. 2003
Д-р Елизабета ЦОЦЕВА, Скопје, 14. 04. 2003
Д-р Анета АНГЕЛОВСКА, Скопје, 16. 04. 2003
Д-р Сузана АНТОВСКА, Скопје, 23. 04. 2003
Д-р Соња НИКОЛОВСКА, Скопје, 09. 06. 2003
Д-р Мена ПЕЈОСКА, Кичево, 20. 06. 2003
Д-р Зоран СПАСОВ, Скопје, 27. 06. 2003

ОРАЛНА ХИРУРГИЈА

Д-р Митко ФРАНКОВ, Скопје, 14. 03. 2003
Д-р Гордана АПОСТОЛОВСКА, Скопје, 02. 07. 2003
Д-р Софијанка ГЕРАСИМОВА, Скопје, 08. 07. 2003
Д-р Јулие ПОПОВСКИ, Скопје, 10. 07. 2003

БОЛЕСТИ НА УСТА И ПАРОДОНТОТ

Д-р Весна ТРОЈНКО, Скопје, 17. 04. 2003
Д-р Екрем ШАБАНИ, Гостивар, 16. 09. 2003

**ДИПЛОМИРАА НА СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
2003 ГОДИНА**

СТОЈАНОВСКА Борис МАРИНА 24. 01. 2003 Скопје
 ДИМОВСКА Благоја ЦВЕТАНКА 29. 01. 2003 Скопје
 КУЗМАНОВСКИ Трајче ВИКТОР 29. 01. 2003 Куманово
 КОСТОВА Стојчо СВЕТЛАНА 03. 02. 2003 Скопје
 ПРЕНТОСКИ Метолик НАУМ 03. 02. 2003 Скопје
 ИЛИЕВСКА Драгослав БИЛЈАНА 28. 02. 2003 Битола
 ПАНЧЕВСКА Ристо МАРТА 05. 03. 2003 Тетово
 ЛУСУФИ Јусуф ВЈОЛЦА 05. 03. 2003 Куманово
 ЦОНЕВА Илија РАТКА 05. 03. 2003 Винаца
 СОРЏОСКА Боро ВИОЛЕТА 07. 03. 2003 Битола
 ЃОРЃИЕВА Трајче МАЈА 07. 03. 2003 Штип
 БОЖИНОВСКА Методија МАРИЈА 28. 03. 2003 Кичево
 РИСТЕСКА Ангеле СЛАЃАНА 02. 04. 2003 Крушево
 РИСТЕСКА Александар ЈАСМИНА 04. 04. 2003 Прилеп
 ТАИРИ Бектеш ДРИТА 04. 04. 2003 Гостивар
 КАМШИКОСКА Петар БИЛЈАНА 07. 04. 2003 Прилеп
 ГЕНЧОВСКА Димитар АНА 07. 04. 2003 Скопје
 САДИКУ Екрем АРТАН 08. 04. 2003 Скопје
 ПЕТРОВСКИ Драган ЖАРКО 25. 04. 2003 Скопје
 ЖОРОВА Пајче ИРЕНА 07. 05. 2003 Велес
 АРСОВСКА Круме ЕМИЛИЈА 08. 05. 2003 Куманово
 СЕЛИМИ Рамазан ШКАЌИМ 09. 05. 2003 Кичево
 ЖУПАНИ Зејнеп ИМРАН 09. 05. 2003 с. Србиново

САВЕСКА Мишко АНИТА 08. 05 2003 Битола
 ДУЦКИНОСКА Милутин АНЕТА 29. 05. 2003 Скопје
 АБДУЛАИ Шериф АРБЕН 30. 05. 2003 Тетово
 ЦЕКОВ Ѓорѓи ДАРКО 05. 06. 2003 Кочани
 ГУШТЕОВСКА Ефтим ГАБРИЕЛА 09. 06. 2003 Берово
 ЦОТЕВА Томе ЕМИЛИЈА 09. 06. 2003 Струга
 ТИМОСИЕВСКА Никола АЛЕКСАНДРА 16. 06. 2003 Скопје
 НИКОЛОВА Иван САВЕТКА 30. 06. 2003 Струмица
 РАМБАБОВА Иван ЕМИЛИЈА 03. 07. 2003 Штип
 МИХАЈЛОВСКА Кире МАРИНА 03. 07. 2003 Битола
 АПОСТОЛОВСКИ ДАРКО 03. 07. 2003 Тетово
 ФРАНКОВА Нкола АНЕТА 03. 07. 2003 Струмица
 ПАНЧОВСКА Ангел АНЕТКА 03. 07. 2003 Делчево
 ПЕТРОВА Методи РЕНАТА 03. 07. 2003 Неготино
 КИТЕВА Киро БИЛЈАНА 03. 07. 2003 Кавадарци
 ЛАКИНСКА Јован БИСЕРА 03. 07. 2003 Скопје
 ХАЌИ ЕЛЕНОВА Ристо ИЗАБЕЛА 07. 07. 2003 Струмица
 ПАНОСКА Цветко ПАНДОРА 09. 07. 2003 Прилеп
 ЛАБРОСКА Димитрија АЛЕКСАНДРА 09. 07. 2003 Охрид
 ПЕТРЕСКА Ратко НАТАША 10. 07. 2003 Кичево
 ЈОЛДОШЕВА Илија МАГДАЛЕНА 10. 07. 2003 Велес
 АЊДОНОВА Лазо МАЈА 11. 07. 2003 Скопје
 БУЧКОСКА Владимир ЃУРЃИЦА 15. 09. 2003 Тетово

ИЗВЕШТАЈ ОД СЕКЦИИ

СЕКЦИЈА ЗА ОРАЛНА ХИРУРГИЈА

Секцијата за орална хирургија во овој две-годишен период својата активност ја базираше на два стручно-научни собира, и тоа:

- во месец ноември 2001 г., во Неготино, и
- во месец мај 2003 г., во Струмица

На **првиот стручен собир**, кој се одржа во хотелот Парк во Неготино во месец ноември 2001 година присуството на членството беше масовно (околу 120 членови), при што беа презентирани стручно-научни теми од областа на оралната и максилофацијалната хирургија во две работни сесии, и тоа:

Во претпладневната програма, темите од областа на оралната хирургија:

1. Frialit-2 implant system, предавач проф. д-р Јордан Јанев
2. Епулис-дијагностички и терапевтски можности за превенција на неговата малигна алтерација, предавач ас. д-р Андрејчо Грнчаровски
3. Мукоцели, предавач д-р Хасим Хавзиу

Во попладневниот дел, стручно-научната програма ја презентираа колегите од максилофацијална хирургија:

1. Некои важни моменти кај хируршко решавање на деформитети, предавач проф. д-р Бранко Василевски
2. Лимфоми во максилофацијалната регија и вратот, предавач ас. д-р Даница Поповиќ
3. Per magna cystae во мандибула, предавач доц. д-р Славе Наумовски
4. Sinusitis maxillaris. Дијагноза и грешки во приодот и третман, предавач ас. д-р Даница Поповиќ
5. Инфламации во максилофацијалната регија, приод и третман, предавач ас. д-р Александар Грчев

Предавањата беа проследени со обемна дискусија, и на задоволство на сите присутни се изрази потреба за повторни вакви средби.

Втората средба се одржа во месец мај 2003 година во хотел „Сириус“ во Струмица, и беше масовно посетена од колегите орални и максилофацијални хирурзи. На општо задоволство повторно беа презентирани актуелни теми од двете специјалности и тоа:

1. Мултидисциплинарен третман во оралната имплантологија, предавач проф. д-р Јордан Јанев
2. Актуелен концепт во денталниот менаџмент кај пациенти со хронични КВЗ, предавач ас. д-р Марија Пеева
3. Клиничка процена на фибринолитичката активност на крвта во периоперативниот орално-хируршки период, предавач ас. д-р Цена Димова
4. Анализа на анамнестичките податоци за индексот на ризик од анафилакса со инкриминираниот агенс (локален анестетик), предавач ас. д-р Љуба Симјановска

Во попладневната сесија беше презентирана тема од областа на максилофацијалната хирургија:

1. Наш пристап во хируршкото решавање на лицевовиличните деформитети, предавач проф. д-р Бранко Василевски
- На овој состанок колегите покренаа и дискусија за одржување на курс од областа на оралната имплантологија, за што претседателот на Секцијата изрази задоволство да го организира во почетокот на 2004 година. Активностите на Секцијата на оралните хирурзи продолжува и понатаму во насока на организирање на повторен собир на кој би се презентирале новите актуелности од областа на оралната хирургија.

Секретар на Секцијата за орална хирургија
Ас. д-р Андрејчо Грнчаровски

СЕКЦИЈА ЗА СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА

Секцијата за стоматолошка протетика во рамките на својата програма на 30.05.2003 год. во Битола организира едукативна сесија за своето членство. Организацијата на средбата ја реализира управниот одбор во соработка со членовите на секцијата од Битола. Техничките и просторните услови ни ги овозможи Техничкиот факултет при универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола.

На сесијата присуствуваа повеќе од 90 членови на секцијата, а имаше и организирана посета од ученици од заботехничкото училиште во Битола.

На учесниците на сесијата пријатно добредејде и успешна работа им посакаа: проф д-р Марија Миленковска - Тодорова продекан на Техничкиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, началникот на стоматолошката служба во Битола д-р Борче Милевски, а од името на организаторите д-р Драгослав Илиески.

Продеканот проф Марија Миленковска - Тодорова, не запозна со организационата поставеност на наставната, научната и апликативната дејност на техничкиот факултет. Видно возбудена таа го изрази задоволството што им се пружа пригодна прилика да им помогнат на своите доктори по стоматологија од Битола но и на стоматолозите во Македонија

Споед востановената практика на секцијата, овој пат поканети предавачи беа проф д-р Бранко Василевски, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје и доц д-р Александар Маркоски од техничкиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола.

Претседавачот на сесијата проф д-р Ефтим Мирчев на учесниците накратко им го претстави учебникот „Клиника на тоталното протезирање“ од проф д-р Љубен Гугувчевски, проф д-р Крсте Дејаноски и проф д-р Драгољуб Велески.

Пријатен момент на сесијата беше моментот на искажувањето на неизмерна благодарност и почит на стоматолозите од Битола кон проф д-р Ефтим Мирчев. Заблагодарувајќи му се за неговото ангажирање и помошта на колегите од Битола како колега асистент, наставник, ментор и декан, д-р Вера Костова и д-р Драгослав Илиески на проф д-р Ефтим Мирчев му подарија уметничка слика

На сесијата беа презентирани пет трудови

- Правилен избор на брусни тела за препарација - проф д-р Ефтим Мирчев
- Оклузалните вметнувачи како дел во терапијата на темпоромандибуларните неправилности - проф д-р Љубен Гугувчевски
- Хируршко-протетичка соработка во терапија на лицевовиличните деформитети - проф д-р Бранко Василевски
- Кои се можностите на ЦАД/ЦАМ системот во стоматологијата денес - д-р Димитар Димитровски
- ЦАД/ЦАМ систем - доц Александар Маркоски Технички факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола

По презентирањето на темите се разви богата дискусија. Повеќето од учесниците во дискусијата го истакнаа своето задоволство од изборот и содржината на презентирани теми и од работата на секцијата.

По завршувањето на работниот ден, учесниците другарувањето го продолжија на пригоден ручек и музика. Битола уште еднаш покажа дека е гостољубив и убав град. Во името на сите присутни на сесијата Управниот одбор им благодари на колегите од Битола и на сите оние кои на посреден или непосреден начин помогнаа да се одржи оваа средба.

Управниот одбор на секцијата за стоматолошка протетика раководен од претседателот на секцијата, проф д-р Ефтим Мирчев, ја организира есенската сесија на секцијата. Организацијата беше реализирана со помош на колегите од Кочани пред се д-р Наум Пашоски специјалист по стоматолошка протетика и актуелен градоначалник на општина Кочани, д-р Лилјана Бумбарова и д-р Владо Димитровски. Средбата се одржа на 21.11.2003. година во мотелот „Гратче“ во Кочани. На сесијата беа присутни повеќе од 160 лекари, забни техничари и гости од Република Македонија. Модератор на сесијата беше претседателот на секцијата проф д-р Ефтим Мирчев. Стручниот дел на сесијата беше исполнет со две стручни презентации во

соработка со фирмата „IVOCLAR-VIVADENT“ од Лихтенштајн, со која фирма секцијата има долгогодишна соработка. Овој пат презентацијата ја одржаа презентерите д-р Гордана Поропард- Мартиниќ и д-р Петра Бучетиќ

- Композитни колчиња, адхезивни цементи и репарирање на керамички надоместоци, д-р Гордана Поропард- Мартиниќ
- Можности за изработка на естетски реставрации со различни керамички надоместоци и “Centril trey” д-р Петра Бучетиќ

На прекрасните падини над акумулацијата „Гратче“ на терасите и во салата на ресторанот на мотелот „Гратче“, покрај убава музика и кочански специјалитети, посетителите на сесијата поминаа неколку часовно дружење. Управниот одбор на Секцијата од свое име и од името на сите присутни им искажува голема благодарност на колегите од Кочани, на градоначалникот на Кочани, на сопствениците на мотелот „Гратче“ и на сите спонзори кои го помогнаа оржувањето на оваа средба.

Секција за стоматолошка протетика
Секретар,
Проф д-р Крсте Дејаноски

ИЗВЕШТАИ ОД КОНГРЕСИ

8-ми БАЛКАНСКИ СТОМАТОЛОШКИ КОНГРЕС

ТИРАНА, АЛБАНИЈА

1 - 4 МАЈ, 2003 ГОДИНА

Учеството на 8-от балкански стоматолошки конгрес кој се одржа од први до четврти мај оваа година во главниот град на Албанија, за групата стоматолози од Македонија беше специфично доживување. Најнапред заради осознавање на вистината за оваа соседна земја за која имавме противречни сознанија и предрасуди, и секако, што овојпат на Македонија и беше доделена организацијата на следниот, 9-ти по ред Балкански стоматолошки конгрес. Организацијата на конгресот имаше бројни слабости, беше базирана пред сè на посветеноста на неколку професори на Факултетот во Тирана, на кои треба да им се честита за ентузијазмот. Тоа сепак, не нè спречи да учествуваме во богатата научна програма на која беа презентирани 15 предавања (од познати европски стручњаци, пред сè од Италија), 123 усни соопштенија и 112 постери. Најголем интерес секако предизвикаа предавањата за современите материјали и инструменти и оние од имплантологијата, во моментот најатрактивна стоматолошка гранка.

Паралелно со конгресните активности се одржаа Генералното собрание и состанок на Советот на балканската стоматолошка асоци-

јација, на кој успешно завршија неколкумесечните преговори на нашата делегација во состав д-р Миле Царчев, д-р Јулијана Ѓоргова и д-р Никола Гиговски за добивање на правото Македонија да биде домаќин на следниот Балкански стоматолошки конгрес во 2004 година.

На затворањето на конгресот организаторот проф. д-р Конго му го предаде знамето на Балканската стоматолошка асоцијација на претседателот на нашата Комора со што симболично Македонија беше прогласена за организатор на следниот 9-ти балкански конгрес. Искражаната чест не обврзува да ги насочиме сите наши потенцијали кон организирање на конгрес кој од организациски, стручен и научен аспект ќе ги задоволи високите научни стандарди.

Посетата на соседна Албанија го наметна сознанието дека процесот на трансформација на целиот регион е реалност, како и созревањето на идејата дека и покрај многубројните пречки на својот пат, народите на Балканскиот Полуостров еден ден ќе бидат дел од големото европско семејство.

Проф. д-р Јулијана Ѓоргова

79-ти ЕВРОПСКИ ОРТОДОНТСКИ КОНГРЕС

ПРАГА, ЧЕШКА

1 - 14 ЈУНИ, 2003 ГОДИНА

Во прекрасната Прага, сместена во срцето на Европа во периодот од 10-14 јуни, 2003 година во организација на Чешката ортодонтска асоцијација, се одржа 79-от Европски ортодонтски конгрес.

Прага, градот на Сметана и Дворжак со неговата зачудувачка архитектура, историско и културно наследство, бројни театри и концертни сали, навистина го импресионира секој посетител.

Конгресот во Прага беше исклучително добро организиран. Се одржуваше во конгресниот центар, во модерно опремена сала со околу 1000 места, а скоро сите беа исполнети за време на одржувањето на предавањата на најеминентните европски и американски ортодонти - поканети предавачи. Тука ќе споменеме само некои од нив: William Proffit, Ram Nanda, Vincent Kokich од Америка, Kevin O'Brien од Англија, Anne Marie Kuijpers-Jagtman од Холандија, Hans-Ulrik Paulsen и Birte Melsen од Данска и Björn Zachrisson од Норвешка.

Sheldon Friel Memorial Lecture оваа година ја одржа проф. д-р William Proffit од Америка под наслов: Tajming (најпогодно време) за ортодонтски третман.

Конгресот беше фокусиран и на практични и на теоретски проблеми преку трите главни теми: интерцептивна ортодонција, отворен загриз (етиологија, време за третман, лонгитудинално следење на резултатите од третманот) и отсуство на максиларните перманентни латерални инцизиви (агенеза, траума). Слободните теми ги вклучуваа резултатите од најновите испитувања како од најмладите

ортодонти така и од добро познатите клиничари ортодонти. Сето ова беше реализирано преку 67 усни и 485 постер презентации.

Во состав на конгресот беа организирани пред и по конгресни курсеви со тематики:

- естетските и биолошките можности за рехабилитација после трауматски повреди на фронталните заби и околните ткива како и за надоместок на истите,
- улогата на ортодонтите во менаџментот на ортодонтските пациенти кои имаат потреба од денални импланти.

На конгресот беше организирана и голема изложба на ортодонтски материјали и инструменти. Изложуваа многу големи фирми од целиот свет: Dentaurum, Forestadent, Leone, Ormco, Masel, A-Company и многу други. Покрај тоа беше присутен и голем број на фирми кои се занимаваат со изработка на компјутерски софтвери за ортодонција. Во моментот хит се програмите во кои можат да се анализираат и чуваат снимки направени со дигитални камери или скенирани и тоа на ртг стауси, профилни снимки на глава, фотографии на лице и на оклузија на пациенти.

Во текот на конгресот работеше и книжара во која можеше да се најдат скоро сите релевантни публикации од ортодонцијата, но и од други гранки од стоматологијата.

Заклучно може да се каже дека конгресот беше интересен и пријатен и заврши со покана за ново дружење наредниот јуни во Аархус, Данска.

Проф. д-р Марија Зужелова

27. ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ЕВРОПСКАТА ПРОТЕТСКА АСОЦИЈАЦИЈА

23. ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ШВАЈЦАРСКОТО ЗДРУЖЕНИЕ ЗА РЕКОНСТРУКТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА

ЖЕНЕВА, ШВАЈЦАРИЈА

4 - 6 СЕПТЕМВРИ, 2003 ГОДИНА

Имав голема чест и задоволство како член на Европската протетска асоцијација (ЕРА) активно да учествувам на нејзината 27. годишна конференција што се одржа во Женева од 4 до 6 септември 2003 год., во трите конференциски сали на Centre Medical Universitaire (CMU). Оваа година организатор на овој значаен собир на еминентни европски стручњаци од областа на протетиката беше Швајцарското здружение за реконструктивна стоматологија (Swiss Society of Reconstructive Dentistry) која истовремено ја одржа и својата 23. годишна конференција.

Главна тема на конференцијата беше „Влијанието на протетската терапија врз квалитетот на животот“ за која зборуваше локалниот претседател на научниот одбор проф. Ejvind Budtz- Jorgensen, а како претседател на ЕПА 2003 проф. Urs Belser го означил отворањето на оваа манифестација.

Избраните интернационални говорници основната мисла на главната тема ја прикажаа низ следниве пленарни сесии:

- Протетика - надворешен изглед и перспектива
- Протетска терапија - едноставност и ефективност
- Новости кај Алцхајмеровата болест
- Ектодермална дисплазија
- Забни имплантати - индикациски преглед и прифатливост кај постари лица
- Темпоромандибуларни промени - индикации за протетска терапија

- Убавина, физичка складност и самодоверба
- Биомиметички принципи и порцелански реставрации
- Промени кај денталните биоматеријали

Имаше 12 поканети предавачи, интернационални авторитети, докажани протетичари како што се: проф. Owall од Данска, проф. Krause и проф. Pasini од Швајцарија, проф. MacEntee од Канада, проф. Weber и проф. Spiekermann од Германија и многу други кои со своите предавања и достигнувањата кои ги прикажаа предизвикаа нескриени чувства на воодушевување кај слушателите.

Во рамките на научната програма беа изнесени и 35 усни презентации во неколку паралелни сесии каде што презентерите ги прикажаа најновите сознанија и личните искуства од секојдневната протетска пракса. Меѓу презентерите од Велика Британија, Полска Јапонија, Република Чешка и др. оваа година за прв пат со усна презентација беше застапена и Македонија, а таа чест ми припадна мене. Темата што ја презентирав „Наши искуства во користењето на Фибер-сплент како материјал за репарирање на фрактурирани подвижни протези“ беше прифатена од широкиот аудиториум и проследена со интерес и дискусија, во смисла на размена на искуства при користењето на овој материјал во секојдневната пракса.

За време на конференцијата имаше и постер презентација претставена низ шеесет постери, кои што со своите содржини и

квалитет предизвикаа голем интерес. Република Македонија, исто така, настапи со свои постери (Петкова, Ковачевска, Николовска).

На Конференцијата учествуваа околу 500 европски протетичари кои несомнено вљубени во протетиката се обидоа уште еднаш преку размена на искуствата стекнати во своите земји, да изнајдат нови решенија за нејзино понатамошно усовршување.

Конференцијата во Женева која привлече забележителен број на протетичари од Европа, помина во духот на една беспрекорна организација на научната програма и интензивно меѓуколегијално дружење.

За крај, можам слободно да кажам дека оваа манифестација би требало да биде предизвик за учество на повеќе протетичари.

Ас. д-р Јулијана Николовска